

238 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Tebliğ grubu	VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	22218
Tarih	02.03.1995
Sıra no	238

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, Vergi Usul Kanunu ile ilgili olarak farklı uygulamalara neden olduğu anlaşılan bazı konulardaki tereddütleri gidermek ve uygulama birliği sağlamak amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

A - KAMBIYO SENETLERİ DEFTERİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR

Kambiyo senetleri defteri tutulması mecburiyeti ile ilgili açıklamalar 234 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde açıklanmış olmakla birlikte, bu deftere kaydı gereken kambiyo senetleri ile kayıt süresi konularında uygulama açısından gerekli görülen hususlar aşağıda açıklanmıştır.

1 - İşletme tarafından aval verilen kambiyo senetleri

Türk Ticaret Kanunu'nun 612-614. maddelerinde düzenlenmiş olan aval müessesesi, poliçe borçlusundan birisi lehine üçüncü bir şahsın aval vermesi suretiyle, poliçeyi hamil yönünden daha teminatlı bir hale getirerek poliçenin tedavülünü kolaylaştırmayı amaçlayan poliçeye bağlı bir kefalettir.

Buna göre, muhatap ve keşidecisi dışında üzerine aval şerhi konulan poliçeler asıl borçlusu ve alacaklısı tarafından kayda alındığından, aval şerhi veren üçüncü şahıslar tarafından kambiyo senetleri defterine kaydedilmesine gerek bulunmamaktadır.

2 - İç işlemler için düzenlenen çekler

İşletmeye ait mevduat hesaplarından kasa ihtiyacı için para çekilmesi amacıyla keşide edilen çeklerin kambiyo senetleri defterine kaydedilmesi zorunlu bulunmamaktadır.

3 - İskonto veya iştira edilen kambiyo senetleri

İskonto veya iştira edilerek işletmeye alınan alacaklısı ve borçlusu başka şahıslar olan kambiyo senetlerinin kambiyo senetleri defterine kaydedilmesi zorunludur.

4 - Kambiyo senetlerinin kayıt süresi

Kambiyo senetleri defterine, kambiyo senetlerinin düzenlendiği veya ciro edildiği tarihlerden itibaren 10 gün içinde kaydedileceği hususu, Vergi Usul Kanununun mükerrer 196. maddesinde hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 219/b maddesinde, "Kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde, muamelelerin bunlara işlenmesi, deftere işlenmesi hükmündedir. Ancak bu kayıtlar, muamelelerin esas defterlere 45 günden daha geç intikal ettirilmesine cevaz vermez." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara dayanarak yürüten mükelleflerin, kambiyo senetleri defterine yapacakları kayıtlar içinde 45 günlük süreden yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.

5 - İşletme hesabı esasına göre defter tutan tacirler ile serbest meslek erbabı olan mükelleflerden kambiyo senetleri alıp vermeleri mutad olmayanların durumu

Söz konusu tebliğin, kambiyo senetleri defteri tutma mecburiyeti başlıklı bölümünün ikinci paragrafında; "...Ancak, Vergi Usul Kanunun mükerrer 257. maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak, işletme hesabı esasına göre defter tutan tacirler ile serbest meslek erbabı olan mükelleflerden, faaliyetleri sırasında bono, poliçe ve çek alıp vermeleri mutad bırakılmaları uygun görülmüştür...." şeklinde açıklama yapılmıştır.

Buna göre, işletme faaliyetleri ile ilgili borçları veya alacakları nedeniyle bir önceki hesap döneminde kambiyo senetleri almayan ve düzenlemeyen, işletme hesabı esasına göre defter tutan tacirler ile serbest meslek erbabı olan mükellefler, takip eden yıllarda da muamelelerin yapılmayacağı hususunda kapaata sahip olmaları halinde

